

Concept regionaal plan opvang asielzoekers Kennemerland 2025 en 2026



Auteur namens de regionale regietafel Kennemerland

Maike Bos, Gemeente Haarlem – regionaal programmamanager opvang en asiel Kennemerland

Inhoud

1.	Inleiding.....	3
2.	Aanleiding	4
	Wettelijke basis.....	4
	Proces van de Spreidingswet	4
	Vastgestelde opgave voor de provincie, indicatieve opgaven voor gemeenten	4
3.	Strategie.....	5
	Uitgangspunten voor de regionale samenwerking aan asielopvangplekken	6
	Duurzame opvang	6
	Flexibele schil	6
	Specifieke vormen van opvang	6
	a. Doorstroomlocaties en tussenvoorzieningen	6
	b. AMV-opvanglocaties	7
	Beschikbaarheid voorzieningen	7
4.	Invulling van de opgaven	8
	Duurzaam en flexibel 2025 en 2026	9
	AMV-opvanglocaties	10
	Realisatietermijnen	10
	Nieuwkomersonderwijs (8 gemeenten)	11
5.	Samenvattend	12
6.	Bestuurlijke besluitvorming	12
	Collegebesluit: het regioplan	12
	Raadsbesluit: locatiekeuzes	12
	Gemeentelijke bestuurlijke processen.....	13
	Vervolg	14
7.	Tot slot	15

1. Inleiding

Voor u ligt het *Regionaal plan opvang asielzoekers Kennemerland* voor de jaren 2025 en 2026. Op 1 februari 2024 is de Spreidingswet aangenomen en dat betekende dat er in korte tijd een herijking nodig was op het al bestaande Kennemerlandse regioplan. Dit bestaande plan werd eerder, in juli 2023, vastgesteld door de colleges – met uitzondering van Zandvoort – en aangeboden aan de Commissaris van de Koning. De regio liep met dit plan vooruit op de komst van wettelijke kaders.

In het vorige plan gingen we uit van de landelijke raming asielinstroom 2023 waarin rekening werd gehouden met een totale opgave van 2.108 voor 9 gemeenten. De nieuwe (indicatieve) opgave voor Kennemerland inclusief Zandvoort bedraagt 3.347. Dit is een forse verhoging en vraagt om extra inzet op gemeentelijk en regionaal niveau.

Dit vernieuwde plan is het voorstel van de gemeenten in de regio om aan de regionale indicatieve opgave, die voortvloeit uit de Spreidingswet, te voldoen. De gemeenten zijn overeengekomen dat zij de indicatieve opgave van 3.347 plaatsen gaan realiseren. De gemeente Zandvoort bespreekt 23 april 2024 met de raad de wijze waarop de gemeente aan de strategie van de regio Kennemerland bijdraagt. Het is op dit moment dus nog niet duidelijk of en hoe Zandvoort aan haar verplichtingen zal voldoen. In de tabellen is voor Zandvoort daarom alleen de opgave meegenomen, nu nog niet duidelijk is hoe deze ingevuld gaat worden. Als Zandvoort niet tot een adequate invulling komt, zullen de andere 8 gemeenten in de regionale samenwerking de indicatieve asielopvangopgave van Zandvoort niet overnemen.

Het voorstel is om voor het overgrote deel duurzame opvangplekken (beschikbaarheid minimaal 5 jaar) te bewerkstelligen, met een flexibele schil van (crisis)noodopvangplekken. Dit besluit is gebaseerd op het feit dat de 'capaciteitsraming, provinciale opvangopgave en indicatieve verdeling per gemeente 2024'¹ (hierna: capaciteitsraming 2024) die 31 januari 2024 voor de jaren 2025 en 2026 bekend is gemaakt, fors hoger ligt dan de instroom in de jaren 2022 en 2023. Het realiseren van duurzame opvangplekken is een stuk complexer dan het creëren van crisisnoodopvangplekken. De systematiek van de Spreidingswet gaat ook uit van een herijking eens in de twee jaar. Onze aanpak sluit daar goed op aan.

De colleges streven naar duurzame, kwalitatief goede en voldoende opvang en hebben oog voor behoefte aan voorzieningen zoals onderwijs. Daarom is het mogelijk dat in voorkomende gevallen het belang om goede duurzame locaties te realiseren, zal prevaleren boven het belang om zo snel mogelijk (nood)opvang te organiseren.

¹ [Capaciteitsraming, provinciale opvangopgave en indicatieve verdeling per gemeente 2024 \(officielebekendmakingen.nl\)](https://officielebekendmakingen.nl)

2. Aanleiding

Wettelijke basis

In januari 2024 is de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen, (hierna: de Spreidingswet) aangenomen door de Eerste Kamer. Deze wet geeft gemeenten de wettelijke taak om asielopvangvoorzieningen te bieden, waarbij een verdeelsleutel moet leiden tot een evenwichtigere spreiding van asielzoekers over het land. De grootste verandering met de Spreidingswet is dat gemeenten een wettelijke taak hebben in het opvangen van asielzoekers. Deze wet moet op termijn gaan zorgen voor meer structurele opvangplekken; voorlopig is noodopvang nog nodig, maar zal op langere termijn moeten veranderen in duurzame oplossingen.

Proces van de Spreidingswet

Met de Spreidingswet is een nieuw en gefaseerd verdeelsysteem geïntroduceerd. In fase een krijgen gemeenten die vrijwillig duurzame opvangplaatsen aanhouden of creëren, een zogeheten specifieke uitkering van het rijk. Deze uitkeringen zijn vrij te besteden, dus ook voor een ander doel dan de opvang van asielzoekers. De hoogte van de uitkering varieert en is afhankelijk van het soort plek dat wordt aangeboden en het aantal aangeboden plekken.

Als er na voltooiing van deze fase blijkt dat er nog meer plekken nodig zijn, dan worden in de volgende fase deze overige plekken verdeeld over de gemeenten naar rato van het inwonertal en de sociaaleconomische status (SES-WOA score). Het ministerie van Justitie en Veiligheid heeft deze verdeelsleutel vastgesteld en op 31 januari 2024 gepubliceerd: de capaciteitsraming 2024. Provincies en gemeenten hebben tot 1 november 2024 de tijd om tot een eerlijke verdeling te komen. Zij dienen een provinciaal plan (verslag) in bij de minister van Justitie en Veiligheid.

Uiterlijk 31 december 2024 beoordeelt de minister of het plan akkoord is en aan de wettelijke taak voldoet (verdeelbesluit). Op basis van het verslag neemt de minister voor 31 december 2024 het verdeelbesluit. De eerste twee jaren in de cyclus van de Spreidingswet zijn 2025 en 2026. Voor de eerste cyclus van de Spreidingswet hebben gemeenten tussen 1 januari 2025 en 1 juli 2025 (maximaal) 6 maanden de tijd om tot realisatie van de asielopvang te komen, door de opvangplekken aan het COA beschikbaar te stellen.

Als het gemeenten niet lukt om gezamenlijk de hele provinciale opgave in te vullen, dan kan de staatssecretaris zelf gemeenten aanwijzen, en daarmee verplichten, om asielzoekers op te gaan vangen. Na 2 jaar start de cyclus opnieuw met het ramen van de hoeveelheid opvangplekken.

Vastgestelde opgave voor de provincie, indicatieve opgaven voor gemeenten

De opgave voor de provincie Noord-Holland is 16.290. Deze opvangplekken moeten uiterlijk 1 juli 2025 beschikbaar gesteld zijn aan het COA. De opgaven voor de regio Kennemerland betreft 3.347 opvangplekken, waarvan 283 plekken voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv's). Alleen de provinciale opgave staat vast, de opgaven per regio en gemeente zijn indicatief.

Aantal opvangplekken	Opgave obv capaciteitsraming 2023	Indicatieve opgave obv capaciteitsraming 2024	
	Regulier	Regulier	Waarvan amv
Kennemerland – totaal regio	2.108	3.347	283
Beverwijk	160	226	19
Bloemendaal	90	169	14
Haarlem	620	963	82
Haarlemmermeer	607	1.015	86
Heemskerk	149	224	19
Heemstede	105	191	16
Velsen	261	377	32
Uitgeest	51	88	7
Zandvoort	65	94	8

Tabel 1. Asielopvang - Indicatieve opgaven voor de regio Kennemerland

Deze wettelijke verplichting en verhoogde opgave leidt tot een aanpassing van het regioplan opvang asielzoekers. Dat wat aangepast en bijgevoegd wordt, komt voort uit:

1. Alle gemeenten in Nederland zijn verplicht bij te dragen aan het opvangen van asielzoekers. De gemeenteraad Zandvoort zal ook een besluit moeten nemen over een mogelijke azc-locatie of opvangplekken voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen.
2. Het vorige regioplan bevatte locaties, waarvan een deel inmiddels wordt ingezet, een deel nog wordt onderzocht, en een deel is afgewezen. Sommige gemeenten kunnen volstaan met eerder aangedragen locaties, andere moeten in korte tijd op zoek naar nieuwe locaties.
3. De capaciteitsraming 2024, die op 31 januari 2024 is gepubliceerd, betekent een verhoogde opgave voor de regio Kennemerland; 3.347 opvangplekken. De strategie van de regio Kennemerland om in te zetten op het realiseren van duurzame opvangplekken, vastgesteld in het regioplan, wordt gecombineerd met behoud van noodopvangplekken, in ieder geval tot 1 februari 2027. Zo zal de regio Kennemerland de verhoogde indicatieve opgave kunnen realiseren. Overigens kan de indicatieve opgave wijzigen als gevolg van herverdeling aan de Provinciale RegieTafel, dit wordt echter niet waarschijnlijk geacht.

3. Strategie

De strategie van de gemeenten in Kennemerland om de opgave in te vullen is in lijn met het vorige regioplan en kent de volgende uitgangspunten:

- De opvangcapaciteit van de regio Kennemerland zal optellen tot het totaal van de indicatieve opgave: 3.347.
- De regio Kennemerland is overeengekomen dat iedere gemeente in ieder geval de opgave uit het vorige regioplan (2.108) invult, door locaties aan te dragen die voor langere tijd beschikbaar zijn.

- De focus van de regio Kennemerland ligt op het realiseren van duurzame opvangplekken boven noodopvangplekken. Ook als dat meer tijd kost en de duurzame plekken mogelijk niet tijdig, dat wil zeggen voor 1 juli 2025, gerealiseerd worden.
- Zolang er een tekort is aan duurzame opvangplekken, treffen gemeenten zoveel mogelijk alternatieve voorzieningen door de inzet van (crisis)noodopvang. Dit is een doorlopend proces vanwege de huidige tekorten en zal de komende tijd blijven zorgen voor veranderingen in locaties en aantal opvangplekken per locatie.
- Sinds het vorig regioplan hebben de gemeenteraden van de acht gemeenten duurzame locaties aangewezen en aan het COA voorgedragen. Een aantal duurzame opvanglocaties zijn reeds in gebruik. Andere locaties zijn in ontwikkeling of in onderzoek (zie tabel 2.3).

Uitgangspunten voor de regionale samenwerking aan asielopvangplekken

- De uitgangspunten uit het vorige regioplan blijven gehandhaafd;
- We zijn als regio solidair en willen samen met inwoners onze maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen;
- We gaan voor kwalitatief goede, duurzame, humane en uitvoerbare opvang;
- Met daadkracht de opgave realiseren;
- De lange termijnstrategie in het vizier houden;
- Gemeenten zijn individueel aanspreekbaar op de gemaakte afspraken;
- We werken in de regio met een aantal flexibele locaties, tot aan het moment waarop we voldoende permanente locaties hebben;
- We ruilen opgaven indien gewenst onderling uit;
- Gemeenten betrekken gemeenteraden actief;
- Gemeenten stemmen een eenduidige communicatieve lijn af.

Duurzame opvang

De regio Kennemerland zet maximaal in op het realiseren van duurzame opvanglocaties die voor langere tijd, en in ieder geval voor 5 jaar, beschikbaar zijn. Door voornamelijk in te zetten op het realiseren van stabiele en duurzame opvang, zijn de gemeenten in de regio voorspelbaar en dragen zij bij aan een betrouwbare planning van de behoefte aan asielopvangplekken.

Flexibele schil

De regio Kennemerland zal, aanvullend op de duurzame inzet, gebruik maken van flexibele vormen van opvang. Bijvoorbeeld in boten, hotels of vormen van crisisnoodopvang in sporthallen. In geval van crisisnoodopvang wordt de locatie beheerd door de gemeente, waarschijnlijk in samenwerking met een derde partij die het locatiemanagement verzorgt.

Specifieke vormen van opvang

a. Doorstroomlocaties en tussenvoorzieningen

Een groot deel van de bewoners van asielzoekerscentra zijn statushouders. Er is naast de opvangcrisis ook een crisis op de woningmarkt, waardoor het voor gemeenten lastig is om passende woonruimte te vinden voor deze statushouders. Doorstroomlocaties voor asielzoekers en tussenvoorzieningen voor statushouders, creëren ruimte op azc's. Een doorstroomlocatie telt mee in de asielopvangopgave. Een tussenvoorziening waar sprake is van huisvesting, telt mee voor de taakstelling huisvesting statushouders.

De gemeente Haarlem heeft een doorstroomlocatie met een capaciteit van 120 opvangplekken. De gemeente Bloemendaal heeft in Overveen een tussenvoorziening met een capaciteit voor 90 statushouders in gemengde samenstelling (alleenstaanden en gezinnen) kunnen worden gehuisvest.

b. AMV-opvanglocaties

Alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv'ers) zijn kinderen die zonder ouders of voogd in Nederland asiel aanvragen. Zij zijn extra kwetsbaar en behoeven extra bescherming.

De regio Kennemerland ontwikkelt bij voorkeur duurzame amv-locaties die voor in ieder geval 5 jaar beschikbaar zijn voor het COA. De actuele situatie m.b.t. amv locaties in Kennemerland:

- De gemeenten Heemstede en Bloemendaal verwachten in 2024 ieder een amv-coa locatie te realiseren, respectievelijk met een groepsgrootte van 16 en 30.
- De gemeente Haarlem onderzoekt 2 amv-coa locaties waarvan de realisatie naar verwachting na 1 juli 2025 zal zijn.
- De gemeente Velsen vangt nu (april 2024) 88 alleenstaande minderjarige vreemdelingen op. Deze opvang kan worden uitgebreid tot de opvang van 100 amv'ers.

Beschikbaarheid voorzieningen

De brede opvangopgave is een uitdagende opgave en kan dilemma's met zich meebrengen, vanwege de beschikbaarheid van voorzieningen die iedereen nu eenmaal nodig heeft. Zo brengt de asielopvangopgave naast een extra druk op de woningmarkt, ook extra behoefte aan nieuwkomersonderwijs, regulier onderwijs en zorg met zich mee.

4. Invulling van de opgaven

Onderstaande tabel laat zien dat de regio Kennemerland 2.170 asielzoekers opvangt ten tijde van het opstellen van dit regioplan asiel Kennemerland 2025 en 2026, voor een deel door de inzet van noodopvang.

Locaties gerealiseerd (april 2024)	waarvan meerjarig ²	Huidige capaciteit (naar doelgroep)		
		Regulier	Amv	Totaal
Kennemerland - totaal regio	666	2.070	100	2.170
Velsen - Duin- en Kruidbergerweg	Ja		100	100
Velsen - Wijkermeerweg	Nee	300		300
subtotaal Velsen				400
Haarlem - Conradkade	Nee	180		180
Haarlem - Laan van Decima	Ja	120		120
Haarlem - Spaarndamseweg	Nee	140		140
Haarlem - Stationsplein (CNO)	Nee	100		100
Haarlem - Toekanweg	Nee	154		154
subtotaal Haarlem				694
Haarlemmermeer - Planeetbaan	Ja	446		446
Haarlemmermeer - Rijksweg A4	Nee	430		430
Haarlemmermeer - Melbournestraat	Nee	200		200
subtotaal Haarlemmermeer				1.076

Tabel 2.1 Asielopvang - capaciteit per locatie die beschikbaar is
Eenheid: aantal opvangplekken. 'Regulier' duidt op opvangplekken die niet zijn bedoeld voor amv'ers.

² Niet alle duurzame locaties hebben een exploitatietijd van 5 jaar vanaf het moment dat de capaciteitsraming 2024 bekend is gemaakt. De meerjarige locaties in tabel 2.1 zijn allen minimaal 5 jaar beschikbaar gesteld.

Duurzaam en flexibel 2025 en 2026

Tabel 2.2 laat zien dat de regio Kennemerland zich inzet om zowel duurzame als flexibele asielopvangplekken realiseren. Duurzame opvangplekken zijn minimaal 5 jaar beschikbaar voor het COA. Van de totale regionale opgave om 3.347 opvangplekken te realiseren, wordt ongeveer 70% duurzaam ingevuld.

opvangcapaciteit (duurzaam en flexibel)	Opgave obv capaciteitsraming 2024	2025		2026	
		waarvan duurzaam	waarvan flexibel	waarvan duurzaam	waarvan flexibel
Kennemerland – totaal regio	3.347	3.276		3.276	
		1.817	1.459	1.936	1.340
Beverwijk	226	160	66	160	66
Bloemendaal	169	169		169	
Haarlem	963	670	293	670	293
Haarlemmermeer	1.015	390	625	334	681
Heemskerk	224	224		224	
Heemstede	191	16	175	191	
Velsen	377	100	300	100	300
Uitgeest	88	88		88	
Zandvoort	94				

Tabel 2.2 Asielopvangcapaciteit duurzaam – flexibel tijdens eerste cyclus Spreidingswet

De regio Kennemerland zet zich in om de volledige indicatieve opgave van 3.347 asielopvangplekken zo snel als mogelijk én voor 1 juli 2025 beschikbaar te stellen aan het COA, en in ieder geval tot 1 februari 2027. Voor een klein deel van de Kennemerlandse inzet is voorzien dat de opvangcapaciteit niet voor of op 1 juli 2025 gerealiseerd kan worden. Tabel 2.3 geeft weer welke duurzame locaties in ontwikkeling of in onderzoek zijn.

Locaties in ontwikkeling of onderzoek	waarvan beschikbaar op of voor 1 juli 2025	Verwachte capaciteit (naar doelgroep)		
		Regulier	Amv	Totaal
Kennemerland – totaal regio	892	1.418	96	1.514
Beverwijk – Westerhoutweg / Parallelweg	Ja	226		226
Bloemendaal – Sparrenlaan	Ja		30	30
Bloemendaal – Westelijke Randweg ³	Nee	60		60
Haarlem – AMV-opvanglocaties	Nee		50	50
Haarlem – Meester Lottelaan	Ja	310		310
Haarlem – Zijlweg	Ja	310		310
Heemskerk en Uitgeest, percelen 39 en 1232	Nee	312		312
Heemstede – Heemsteedse Dreef	Ja		16	16
Velsen – Handgraaf of De Elta	Nee	200		200

Tabel 2.3 Overzicht van de locaties die in ontwikkeling of onderzoek zijn

³ Het COA onderzoekt onder welke voorwaarden de Westelijke randweg geschikt is voor opvang en welke businesscase daarbij hoort. De gemeente Bloemendaal is in afwachting van het onderzoek van het COA.

AMV-opvanglocaties

De capaciteitsraming 2024 geeft een indicatieve amv-opgave van 283 voor de regio Kennemerland. De regio verzorgt amv-coa opvang bij voorkeur duurzaam. Met de gerealiseerde opvang, locaties die in ontwikkeling zijn, en opvangplekken die nog in onderzoek zijn, voorziet de regio Kennemerland 196 amv-coa plekken beschikbaar te stellen (ongeveer 70% van de indicatieve opgave).

amv-coa locaties	indicatieve opgave amv	waarvan duurzaam	Amv
Kennemerland – totaal regio	283	196	196
Beverwijk	19		
Bloemendaal	14	Ja	30
Haarlem	82	Ja	50
Haarlemmermeer	86		
Heemskerk	19		
Heemstede	16	Ja	16
Velsen	32	Ja	88-100
Uitgeest	7		
Zandvoort	8		

Tabel 4 overzicht van de indicatieve amv-coa opgave per gemeente

Realisatietermijnen

Het ontwikkelen van een locatie tot een azc kent veel afhankelijkheden.

Gemeenteraden dragen locaties aan bij het COA. Het COA schouwt de locatie (deskresearch) en bij voorlopige geschiktheid volgt een fysieke schouw van de locatie (bezichtiging). Dit bezoek en de bijbehorende technische keuring, beoordeling van bouwbesluiten en andere beschikbare rapportages, zijn input voor een businesscase op basis waarvan het bestuur van het COA vervolgens besluit de locatie al dan niet te verkrijgen.

Na een positief besluit kan de verbouwing en inrichting van de locatie beginnen. De realisatietermijnen kunnen verschillen per locatie en zijn afhankelijk van de beschikbaarheid van projectontwikkelaars en andere zaken die buiten de invloedssfeer van de gemeenten liggen. Volgens de systematiek van de Spreidingswet wordt het risico van niet tijdige beschikbaarheid van voldoende opvangplekken bij gemeenten neergelegd. Zij zijn afhankelijk van de snelheid waarmee het COA een opvanglocatie kan realiseren.

Nieuwkomersonderwijs (8 gemeenten)

Binnen de regio Kennemerland werken de gemeenten Beverwijk, Bloemendaal, Haarlem, Heemskerk, Heemstede, Velsen, Uitgeest en Zandvoort samen met schoolbesturen aan het verzorgen van primair en voortgezet onderwijs.

behoefte aan nieuwkomersonderwijs	primair onderwijs (=ITK)	voortgezet onderwijs (=ISK)
Kennemerland (zonder Haarlemmermeer)	153	436

Tabel 5 overzicht van raming nieuwkomersonderwijs

100% van amv'ers die op amv-coa locaties worden opgevangen, hebben behoefte aan nieuwkomersonderwijs. Het gaat hierbij om voortgezet onderwijs (VO). Onderwijs via een Internationale Schakelklas is nodig om een succesvolle zijinstroom op het regulier voortgezet onderwijs mogelijk te maken.

Op basis van de kennis en ervaringen vanuit het COA wordt voor de reguliere opvangplekken ingeschat dat de behoefte aan nieuwkomersonderwijs 10% (5% PO, 5% VO) van het aantal opvangplekken zal zijn. Kinderen in de leeftijd van het primair onderwijs ontvangen onderwijs op een Internationale Taalklas.

Ten aanzien van de raming van de behoefte op basis van de indicatieve opgaven, ziet de cijfermatige benadering van de behoefte aan nieuwkomersonderwijs in aantallen eruit als in tabel 5.

Overzicht afgewezen locaties

In de periode maart – april 2023 hebben acht gemeenteraden van de regio Kennemerland locaties aan het COA aangeboden. Een aantal van die aangeboden locaties zijn, vanwege verschillende redenen, niet door het COA geaccepteerd. Het gaat om een geraamde capaciteit van 230 tot 240 duurzame opvangplekken.

Gemeente	Raming aantal opvangplekken	Locatie	Postcode
Kennemerland – totaal regio	230-240	-	-
Beverwijk	ca. 60 - 70	Aagtenpoort	1948 PS
Beverwijk	ca. 70	Wijkermeerweg 39	1948 NT
Heemstede	ca. 35	Leidsevaartweg locatie 1	2106 NA
	ca. 35	Leidsevaartweg locatie 2	2106 NA
	ca. 30	Locatie 3 (niet openbaar)	-

Tabel 6 overzicht van locaties die eerder zijn aangeboden aan het COA, maar door COA zijn afgewezen

5. Samenvattend

Het voorliggend Regionaal plan opvang asielzoekers Kennemerland 2025 en 2026 is een aanvulling op het vorige regioplan en daarin komt naar voren dat:

- De regio Kennemerland thans (april 2024) aan 2.170 asielzoekers opvang biedt in de regio in de gemeenten Haarlem, Haarlemmermeer en Velsen, waarmee we voldoen aan de opgave van de capaciteitsraming 2023. Deze opgave is met de capaciteitsraming 2024 opgehoogd naar 3.347.
- 1.504 van die plekken in Kennemerland flexibele opvangplekken zijn.
- Voorzien is dat in totaal tussen de 1.817 en 1.936 duurzame opvangplekken aan het COA beschikbaar worden gesteld. 892 van die plekken zijn op of voor 1 juli 2025 beschikbaar en daarmee op tijd.
- Zolang het noodzakelijk is, blijven noodopvangplekken behouden naast de duurzame opvangplekken.
- De inzet van de gemeenten Bloemendaal, Heemskerk, Heemstede en Uitgeest is om hun verhoogde indicatieve opgave volledig duurzaam in te vullen.
- De gemeente Haarlem zet in op het realiseren van 670 duurzame opvangplekken. 620 opvangplekken betreffen de AZC's aan de MeesterLottelaan en Zijlweg 245; 50 amv-coa opvangplekken zijn nog in onderzoek en worden naar verwachting na 1 juli 2025 gerealiseerd. De 120 plekken voor statushouders die gerealiseerd zijn op de doorstroomlocatie Laan van Decima, kunnen meerdere jaren worden ingezet.
- De gemeente Haarlemmermeer heeft in 2022 hotel Crowne Plaza aangekocht dat ingezet wordt voor duurzame asielopvang. Deze afspraken rondom de afbouw van de aantallen op die locatie (2024: 446; 2025: 390, 2026: 334), zorgen voor een verandering in verhouding duurzaam-flexibel in de lokale aanpak van de gemeente Haarlemmermeer.
- De gemeente Velsen zet, naast de duurzame opvang van amv'ers (100 amv-coa plekken) in op het vinden van een duurzame opvang voor ongeveer 200 plekken.
- De gemeenten Beverwijk en Velsen zullen -net als Haarlem en Haarlemmermeer- gebruik maken van flexibele opvangplekken zolang dat noodzakelijk is.

6. Bestuurlijke besluitvorming

Er is sprake van twee bestuurlijke besluitvormingstrajecten:

- a. Het vaststellen van het dit regionale plan door de colleges.
- b. Het vaststellen van de individuele locaties door de gemeenteraden.

Collegebesluit: het regioplan

Dit Regioplan opvang asielzoekers Kennemerland 2025 en 2026 is het voorstel van de Regionale RegieTafel Kennemerland aan de provincie Noord-Holland waarmee de 9 gemeenten invulling geven aan de indicatieve opgave om 3.347 opvangplekken te creëren.

Raadsbesluit: locatiekeuzes

Gemeenteraden stellen het regionaal plan niet vast, zij zijn niet bevoegd een besluit te nemen over locaties in de regio, alleen in hun eigen gemeente. Om die reden stellen de negen gemeenten ieder individueel een raadsbesluit op waarmee de eigen gemeenteraad om instemming wordt gevraagd over de locatiekeuze en de onderbouwing daarvan in de eigen gemeente.

In deze fase (april 2024) zijn er, in aanvulling op het vorige regioplan, enkele locaties in onderzoek. De betreffende colleges zullen na de voltooiing van de onderzoeken al dan niet locaties voordragen voor goedkeuring aan hun gemeenteraden.

Gemeentelijke bestuurlijke processen

Op basis van de vigerende gemeentelijke bestuurlijke processen, zal bespreking van dit plan plaatsvinden op momenten in de maanden april en mei 2024.

1. Beverwijk

De gemeenteraad Beverwijk heeft in juni 2023 de locatie Westerhoutweg 2b als potentiële AZC locatie aangewezen. De raad heeft aan een AZC op deze locatie een maximum aantal van 100 opvangplekken gekoppeld. Het college zal de raad in de vergadering van mei 2024 voorstellen om dat maximum op te hogen naar de opgave van 207 asielzoekers (dit is excl. 19 AMV'ers). Voorts zal het college in diezelfde vergadering van de raad voorstellen een 2e potentiële AZC locatie aan de Parallelweg 43 A/B vast te stellen. Afhankelijk van de besluitvorming door de gemeenteraad wordt ingezet op de realisatie van 1 of 2 duurzame opvanglocaties.

2. Bloemendaal

Gemeente Bloemendaal stuurt het concept regioplan ter kennisgeving aan de gemeenteraad. De raad heeft de locaties aan de Sparrenlaan en Westelijke Randweg eerder al goedgekeurd.

3. Haarlem

Gemeente Haarlem stuurt het concept regioplan ter kennisgeving aan de gemeenteraad. De raad heeft de locaties aan de Zijlweg 245 en de Meesterlottelaan 301 en Dreef 48 eerder al goedgekeurd. AMV-locaties worden nog voorgelegd aan de gemeenteraad.

4. Haarlemmermeer

Het college zal het concept-regionaal plan vaststellen op 23 april 2024 en ter informatie naar de gemeenteraad sturen. De raad heeft in 2022 al besloten over de duurzame locatie Planeetbaan. De andere locaties zijn tijdelijke locaties.

5. Heemskerk-Uitgeest

Aan onderzoeksbureau BMC is in 2023 de opdracht verstrekt om als onafhankelijk adviseur in de gemeenten Heemskerk en Uitgeest locaties te toetsen op geschiktheid voor de opvang van asielzoekers en hier advies over te formuleren. Beide colleges hebben de eindrapportage 'Locatiekeuze opvang en huisvesting asielzoekers (AZC)' in december 2023 vastgesteld. Het vastgestelde BMC-rapport is in combinatie met een raadsinformatiebrief op 16 januari 2024 met de commissie RO/raad van Uitgeest besproken en in de raadsvergadering van 1 februari 2024 als ingekomen document voor kennisgeving aangenomen in de raad van Heemskerk.

BMC acht één van de zes onderzochte locaties in potentie geschikt voor de exploitatie van een AZC. Deze locatie ligt in het Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL) van de provincie Noord-Holland. Inmiddels zijn de voorbereidende gesprekken met de provincie Noord-Holland gaande om de procedure voor het aanvragen van een ontheffing bij de provincie te starten. Daarnaast doet het COA medio april 2024 een eerste schouw van de locatie. Het doorlopen van een ontheffingsprocedure bij de provincie Noord-Holland neemt tijd in beslag aangezien de Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten een besluit moeten nemen op de aanvraag.

De verwachting is dan ook dat de locatie na 1 juli 2025 pas beschikbaar zal zijn voor de opvang van asielzoekers.

6. Heemstede

Heemstede deelt de nieuwe versie van het concept regioplan ter kennisname met de raad (C-stuk). De uitgangspunten van de nieuwe versie van het regioplan sluiten aan bij het concept regionaal plan dat is vastgesteld in juni 2023 en het nieuwe concept regioplan noemt geen nieuwe opvanglocaties in Heemstede.

De opvanglocaties die zijn aangedragen in vorige regioplan waren uiteindelijk niet haalbaar. Om die reden zijn we in de voorbereiding voor het aandrazen van nieuwe opvanglocaties die aansluiten bij de huidige opgave.

In juni 2024 leggen we scenario's voor aan de raad over de (nabije) toekomst van opvang in Heemstede. De raad stelt nieuwe uitgangspunten vast en daarmee welk scenario verder uitgewerkt moet worden. In deze scenario's staan geen locatievoorstellen. In het najaar van 2024 krijgt de raad locaties voorgedragen die aansluiten bij vastgestelde uitgangspunten en zodoende passen binnen het gewenste scenario. Met deze route streven we ernaar om adequaat en dus helder te communiceren over (besluit tot) opvanglocaties in Heemstede, in lijn met de werkwijze die is vastgesteld vanuit de 'motie draagvlak'.

7. Velsen

Velsen bespreekt in een informatieve en adviserende sessie de implicaties van de Spreidingswet voor de gemeente Velsen en de regio. Het proces van de ontwikkeling van duurzame opvangplekken wordt zorgvuldig doorlopen en de kans is nihil dat deze op tijd gereed is om mee te tellen voor de cyclus 2025/2026. Daarom worden er in de sessies mogelijke overbruggingsstrategieën besproken voor de periode na 31 december 2024 (geplande einddatum tijdelijke locatie) tot aan de realisatie van duurzame opvangplekken op land. In dit concept regioplan neemt Velsen naast de meerjarige 100 (amv)opvangplekken, 300 flexibele opvangplekken op om er zeker van te zijn dat Velsen zijn opgave behaalt. Hier volgt eind mei een besluit over in de gemeenteraad.

8. Zandvoort

De gemeenteraad vergadert op 23 april over de manier waarop Zandvoort invulling geeft aan de Spreidingswet.

Vervolg

Het gesprek aan de Provinciale RegieTafel kan verandering brengen in regionale opgaven als er bovenregionaal verevend wordt. De Provinciale Regietafels worden gecoördineerd door de commissarissen van de Koning (CdK's) in hun rol als Rijksorgaan. De CdK brengt hier voor 1 november 2024 verslag van uit aan de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid. Om een met locaties onderbouwd Provinciaal verslag uit te kunnen brengen, worden de definitieve regionale bijdragen, waarvan voorliggend plan het concept is, 1 oktober 2024 ingediend bij de CdK. Voor het regioplan Kennemerland betekent dit een vaststelling van het definitieve regioplan in de negen colleges in de maand september 2024.

7. Tot slot

De colleges van de gemeenten in de regio Kennemerland pakken deze complexe opgave gezamenlijk op. Juist door deze samenwerking zijn in 2022 en 2023 al duurzame en goede resultaten geboekt als het gaat om de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne, asielzoekers en de versnelde huisvesting van statushouders.

Het uitvoering geven van het regioplan opvang asielzoekers 2025 en 2026 en toewerken naar voldoende permanente opvanglocaties voor asielzoekers is geen eenvoudig traject. De colleges streven naar duurzame, kwalitatief goede en voldoende opvang en er is oog voor de toename in de behoefte aan voorzieningen die iedereen nu eenmaal nodig heeft.